

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CÔNG TÁC KHUYẾN NÔNG HUYỆN
ĐIỆN BIÊN, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

LÝ TRƯỜNG HUY

THÁI NGUYÊN 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng:

Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn “**Giải pháp phát triển công tác khuyến nông huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên**” là hoàn toàn trung thực và chưa đưa được sử dụng hoặc công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được ghi rõ nguồn gốc.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về công trình nghiên cứu của riêng mình!

Tác giả luận văn

Lý Trường Huy

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành khóa luận này trước tiên tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy cô trong và ngoài phòng Đào tạo – Trường đại học Nông Lâm Thái Nguyên.

Đặc biệt tôi xin chân thành cảm ơn sự hướng dẫn nhiệt tình của PGS.TS. Đinh Ngọc Lan đã giúp đỡ tôi trong suốt thời gian tôi thực tập để tôi hoàn thành khóa luận tốt nghiệp này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cô, chú, anh, chị trong Trạm khuyến nông Điện Biên, phòng Nông Nghiệp, phòng Thống kê huyện Điện Biên, cùng toàn thể các cô, chú, anh, chị trong UBND các xã và các hộ nông dân đã giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong thời gian thực tập, điều tra và nghiên cứu tại địa phương.

Cuối cùng tôi xin bày tỏ sự biết ơn tới gia đình, bạn bè và người thân đã giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực tập.

Trong quá trình nghiên cứu vì nhiều lý do khách quan và chủ quan cho nên khóa luận không tránh khỏi những thiếu sót và hạn chế. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của thầy cô và các bạn sinh viên để giúp tôi hoàn thành khóa luận này.

Tác giả luận văn

Lý Trường Huy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	<i>i</i>
LỜI CẢM ƠN.....	<i>iii</i>
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	<i>vii</i>
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU	<i>viii</i>
DANH MỤC CÁC HÌNH (<i>Hình vẽ, Ảnh chụp, Đồ thị</i>)	<i>viii</i>
MỞ ĐẦU	<i>1</i>
1. Đặt vấn đề.	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Ý nghĩa của đề tài	3
3.1. Ý nghĩa trong học tập và nghiên cứu khoa học.....	3
3.2. Ý nghĩa thực tiễn	3
CHƯƠNG I. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở khoa học	4
1.1.1. Lịch sử phát triển khuyến nông	4
1.1.2. Khái niệm, mục tiêu, nội dung, vai trò, chức năng và nguyên tắc hoạt động của khuyến nông đối với phát triển nông thôn Việt Nam.....	6
1.2. Hệ thống tổ chức khuyến nông Việt Nam	13
1.2.1 Hệ thống tổ chức khuyến nông Việt Nam.....	13
1.2.2. Chức năng nhiệm vụ của khuyến nông các cấp Việt Nam	14
1.3. Hoạt động khuyến nông trong và ngoài nước	15
1.3.1. Hoạt động khuyến nông trên thế giới.....	15
1.3.2. Hoạt động khuyến nông trong nước.....	17
1.3.3. Đánh giá chung... ..	23
CHƯƠNG II. ĐỐI TƯỢNG NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25
2.1. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	25
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	25
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	25
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	25

2.2.1. Địa điểm nghiên cứu	25
2.2.2. Thời gian nghiên cứu	25
2.3. Nội dung nghiên cứu	25
2.3.1 Nghiên cứu điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội huyện Điện Biên	25
2.3.2. Thực trạng công tác khuyến nông của huyện Điện Biên	25
2.3.3. Phân tích một số thuận lợi và khó khăn, cơ hội và thách thức của hệ thống khuyến nông huyện Điện Biên.....	25
2.3.4. Đề xuất một số giải pháp nhằm đóng góp cho sự phát triển của công tác khuyến nông trên địa bàn huyện	26
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.4.1. Phương pháp thu thập tài liệu thứ cấp	26
2.4.2. Phương pháp thu thập tài liệu sơ cấp	26
2.4.3. Phương pháp phân tích, tổng hợp và xử lý số liệu	27
CHƯƠNG III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	29
3. 1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	29
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	29
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	31
3.2. Hệ thống khuyến nông huyện Điện Biên.....	40
3.2.1. Căn cứ thành lập trạm khuyến nông huyện Điện Biên	40
3.2.2. Chức năng, nhiệm vụ của Trạm khuyến nông Điện Biên.....	40
3.2.3. Cơ cấu bộ máy tổ chức và quản lý của trạm khuyến nông huyện Điện Biên.....	41
3.2.4. Thực trạng đội ngũ cán bộ khuyến nông huyện Điện Biên	44
3.2.5. Kinh phí cho các hoạt động khuyến nông Điện Biên	45
3.3. Kết quả các hoạt động khuyến nông trong giai đoạn 2013 - 2015.....	43
3.3.1. Xây dựng mô hình trình diễn.....	43
3.3.2. Hoạt động đào tạo, tập huấn về khuyến nông.....	48
3.3.3. Hoạt động tư vấn, dịch vụ khuyến nông.....	52
3.3.4. Hoạt động thông tin, tuyên truyền khuyến nông	53
3.3.5. Hoạt động phối hợp.....	55
3.3.6. Kết quả thực hiện các dự án	55

3.4. Đánh giá chung về công tác khuyến nông của huyện Điện Biên	59
3.4.1. <i>Đánh giá về các hoạt động đào tạo tập huấn .....</i>	59
3.4.2. <i>Đánh giá về hoạt động xây dựng mô hình trình diễn.....</i>	63
3.4.3. <i>Đánh giá về hoạt động thông tin tuyên truyền.....</i>	66
3.4.4. <i>Đánh giá về hoạt động tư vấn và dịch vụ .....</i>	68
3.5. Phân tích khó khăn, thuận lợi, cơ hội và thách thức của hệ thống khuyến nông huyện Điện Biên	68
3.5.1. <i>Điểm mạnh .....</i>	69
3.5.2. <i>Điểm yếu.....</i>	70
3.5.3. <i>Cơ hội .....</i>	71
3.5.4. <i>Thách thức.....</i>	72
3.6. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động khuyến nông của hệ thống khuyến nông huyện Điện Biên.....	72
3.6.1. <i>Giải pháp về chính sách .....</i>	72
3.6.2. <i>Giải pháp về tổ chức hệ thống khuyến nông.....</i>	73
3.6.3. <i>Giải pháp về nâng cao năng lực cán bộ khuyến nông .....</i>	73
3.6.4. <i>Giải pháp về phương pháp khuyến nông, nội dung và kinh phí hoạt động</i>	74
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	75
1. Kết luận	75
2. Kiến nghị.....	76
2.1. <i>Đối với UBND tỉnh, Trung tâm khuyến nông .....</i>	76
2.3. <i>Đối với cấp huyện .....</i>	77
2.4. <i>Đối với Trạm khuyến nông Điện Biên.....</i>	77
2.5. <i>Đối với người dân trong huyện .....</i>	77
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	78

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BVT:	Bảo vệ thực vật
CBKN:	Cán bộ khuyến nông
CC:	Cơ cấu
DT:	Diện tích
KHK:	Khoa học kỹ thuật
ĐVT:	Đơn vị tính
HĐND:	Hội đồng nhân dân
KN&PTNT:	Khuyến nông & phát triển nông thôn
KH:	Kế hoạch
KHCN:	Khoa học công nghệ
KHKT:	Khoa học kỹ thuật
NN&PTNT:	Nông nghiệp & phát triển nông thôn
NN:	Nông nghiệp
TB:	Trung bình
TBKT:	Tiến bộ kỹ thuật
TTKN:	Trung tâm khuyến nông
TTKNQG:	Trung tâm khuyến nông Quốc gia
TW:	Trung ương
UBND:	Ủy ban nhân dân
SL:	Số lượng
SXNN:	Sản xuất Nông nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Bảng 3.1	Nhiệt độ, số giờ nắng, lượng mưa, độ ẩm
Bảng 3.2	Một số chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội huyện Điện Biên
Bảng 3.3	Tình hình sử dụng đất của huyện Điện Biên (2013-2015)
Bảng 3.4	Tình hình dân số và lao động huyện Điện Biên (2013-2015)
Bảng 3.5:	Tình hình sản xuất nông nghiệp của huyện qua 3 năm (2013- 2015)
Bảng 3.6:	Tình hình chăn nuôi của huyện qua 3 năm (2013- 2015)
Bảng 3.7	Đội ngũ CBKN tại huyện Điện Biên trong 3 năm 2013 - 2015
Bảng 3.8	Tình hình kinh phí hoạt động của huyện qua 3 năm 2013 – 2015
Bảng 3.9	Kết quả xây dựng mô hình trình diễn về trồng trọt giai đoạn 2013 - 2015
Bảng 3.10	Kết quả xây dựng mô hình trình diễn về chăn nuôi giai đoạn 2013 – 2015
Bảng 3.11	Kết quả xây dựng mô hình trình diễn về Thủy sản giai đoạn 2013 - 2015
Bảng 3.12	Kết quả tập huấn, tham quan, hội thảo trong 3 năm 2013 – 2015
Bảng 3.13	Các giống mới được chuyển giao tới nông dân trong giai đoạn 2013 - 2015
Bảng 3.14	Nguồn đề CBKN căn cứ xây dựng nội dung cho các lớp tập huấn (n=17)
Bảng 3.15	Sự tham gia của người dân vào hoạt động đào tạo tập huấn
Bảng 3.16	Đánh giá của người dân về hoạt động đào tạo tập huấn (n=58)
Bảng 3.17	Sự tham gia của người dân vào hoạt động xây dựng mô hình trình diễn
Bảng 3.18	Kết quả tổng hợp phiếu điều tra các hộ về kết quả tham gia mô hình trình diễn
Bảng 3.19	Sự tham gia của người dân vào hoạt động thông tin tuyên truyền

DANH MỤC CÁC HÌNH (Hình vẽ, Ảnh chụp, Đồ thị)

Hình 1.1	Khuyến nông - Cầu nối giữa nhà nghiên cứu và nhà nông
Hình 1.2	Vai trò của khuyến nông trong sự nghiệp phát triển nông thôn
Hình 1.3	Hệ thống tổ chức khuyến nông Việt Nam
Hình 3.1	Sơ đồ cơ cấu bộ máy tổ chức Trạm khuyến nông huyện Điện Biên
Hình 3.2	Sơ đồ cơ cấu bộ máy quản lý Trạm khuyến nông huyện Điện Biên

MỞ ĐẦU

1. Đặt vấn đề.

Khuyến nông Việt Nam có lịch sử hình thành và phát triển khá lâu đời, từ thời Vua Hùng với nhà nước Văn Lang và nền văn minh lúa nước, ở thời kỳ này nhà vua đã ban hành rất nhiều các chính sách nhằm khuyến khích phát triển sản xuất nông nghiệp, nhà vua còn trực tiếp dạy người dân cách gieo hạt cấy lúa, mở các cuộc thi để trở tài chế biến các món ăn từ nông sản. Trải qua các giai đoạn lịch sử, hệ thống khuyến nông Việt Nam với nhiều nội dung, hình thức hoạt động khác nhau đã góp phần rất lớn vào sự nghiệp phát triển Nông nghiệp, xóa đói giảm nghèo tăng thu nhập cho người dân. Tuy nhiên, hoạt động khuyến nông vẫn chưa phát huy hết khả năng do nhiều nguyên nhân mà ở mỗi địa phương cần phải có giải pháp cụ thể thích hợp.

Trong điều kiện hiện nay khi nền kinh tế vận hành theo cơ chế thị trường, nền sản xuất tự cung tự cấp không còn đảm bảo điều kiện sống cho người dân. Xu thế cạnh tranh của các sản phẩm Nông nghiệp trong nước và trên thế giới đang diễn ra mạnh mẽ điều này đòi hỏi những yêu cầu cao hơn về chất lượng và mẫu mã sản phẩm Nông nghiệp.

Thực tế cho thấy, ở các vùng nông thôn, đặc biệt là nông dân vùng núi vẫn còn thiếu thông tin về thị trường, giá cả để định hướng cho sản xuất. Mặt khác trình độ sản xuất của phần lớn người dân còn yếu, thông tin khoa học kỹ thuật đến với người dân còn ít. Do đó vấn đề nâng cao nhận thức về kỹ thuật nông nghiệp, kinh nghiệm quản lý, thông tin thị trường, chuyển giao tiến bộ kỹ thuật cho người dân để họ có đủ khả năng phát triển sản xuất kinh doanh là một yêu cầu bức thiết trong vấn đề phát triển Nông nghiệp nông thôn hiện nay.

Trước yêu cầu đó công tác khuyến nông đã được củng cố và từng bước cải thiện cho phù hợp với tình hình mới và đã góp phần đáng kể vào các thành tựu trong sản xuất Nông nghiệp. Nhiều tiến bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ đã được chuyển giao áp dụng vào sản xuất hàng hóa chất lượng cao.

Trong những năm qua, Chính phủ đã ban hành rất nhiều các Nghị định về khuyến nông cụ thể như: Nghị định 13/NĐ-CP ngày 02/3/1993, Nghị định 56/NĐ-CP ngày 26/4/2005 ra đời và mới nhất là Nghị định 02/2010/NĐ - CP ban

hành ngày 08/01/2010, với những quy định mới về số lượng, vai trò, chức năng nhiệm vụ của khuyến nông đã đem lại nhiều kết quả khả quan cho Nông nghiệp nông thôn, làm cho hệ thống khuyến nông nước ta không ngừng lớn mạnh về số lượng và chất lượng, với mạng lưới ngày càng hoàn chỉnh từ Trung ương đến Địa phương. Khuyến nông đã có những đóng góp quan trọng vào việc khuyến khích nông dân áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, phát triển sản xuất hàng hóa, tạo ra nhiều hàng hóa nông sản có chất lượng và sức cạnh tranh cao trên thị trường làm tăng thu nhập và mức sống cho người dân.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đạt được, vẫn phải thừa nhận một thực tế đó là hiệu quả mà hoạt động khuyến nông đem lại còn chưa cao, một phần là do trình độ nhận thức của người dân còn thấp, một phần là do năng lực của cán bộ khuyến nông viên cơ sở còn hạn chế, công tác khuyến nông chưa được đầu tư đúng mức, để khắc phục những hạn chế trên đòi hỏi Nhà nước và cán bộ khuyến nông cần có các biện pháp đẩy mạnh công tác khuyến nông hiện nay.

Điện Biên là một huyện miền núi thuộc khu vực Tây Bắc của tỉnh Điện Biên, đời sống của nhân dân còn nhiều khó khăn, sản xuất Nông nghiệp đóng vai trò chủ đạo trong nền kinh tế của huyện và chủ yếu bao gồm: trồng trọt, chăn nuôi, lâm nghiệp, nuôi trồng Thủy sản do vậy công tác khuyến nông có vai trò hết sức quan trọng trong phát triển sản xuất của huyện. Công tác khuyến nông của huyện Điện Biên đã có rất nhiều cố gắng để nâng cao năng suất và phẩm chất của cây trồng, vật nuôi, Thủy sản, đưa tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất. Huyện ủy - HĐND cũng đã có nhiều giải pháp và Nghị quyết nhằm đẩy mạnh công tác Khuyến nông, Khuyến ngư trên địa bàn huyện. Tuy nhiên hoạt động khuyến nông của huyện vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của bà con nông dân, chưa phát huy hết tiềm năng sẵn có của huyện do hệ thống khuyến nông từ cấp huyện đến cấp xã và các khuyến nông viên cơ sở còn hạn chế cả về cơ cấu tổ chức, số lượng, chất lượng của đội ngũ cán bộ khuyến nông. Trình độ chuyên môn của đội ngũ cán bộ khuyến nông huyện không đồng đều làm ảnh hưởng đến quá trình triển khai thực hiện, thông tin tuyên truyền, tập huấn kỹ thuật cho bà con nông dân.